

**Zastosowania Procesorów
Sygnałowych**

**Implementacja algorytmu
Radix-2 FFT w procesorze
ADSP-21161N**

Piotr Matuszczak

1. Założenia projektu

Głównym założeniem była implementacja algorytmu Radix-2 FFT w procesorze sygnałowym ADSP-21161N i zbadanie wpływu skalowania liczb na dokładność obliczeń. W tym celu powstały dwa programy, które realizują ten algorytm. Programy te znajdują się w osobnych folderach. Oba programy zostały w całości napisane w asemblerze. Ich zasadniczą częścią jest (dla obu ta sama nazwa) plik *FFT.asm*. Zawiera on procedury konieczne do realizacji algorytmu FFT. W folderze *FFT_asm* znajduje się projekt z programem operującym na liczbach stałoprzecinkowych w formacie fractional 1.31. Natomiast w folderze *FFT_asm_float* znajduje się program operujący na liczbach zmiennoprzecinkowych. W niniejszym opisie zostanie zawarte porównanie wyżej wymienionych rozwiązań.

2. Algorytm Radix-2 FFT

W tym punkcie zostanie pokrótce opisany algorytm FFT DIT (Decimation In Time), który został zastosowany w projekcie. Opis ograniczy się do minimum teorii niezbędnej z punktu widzenia analizy programów.

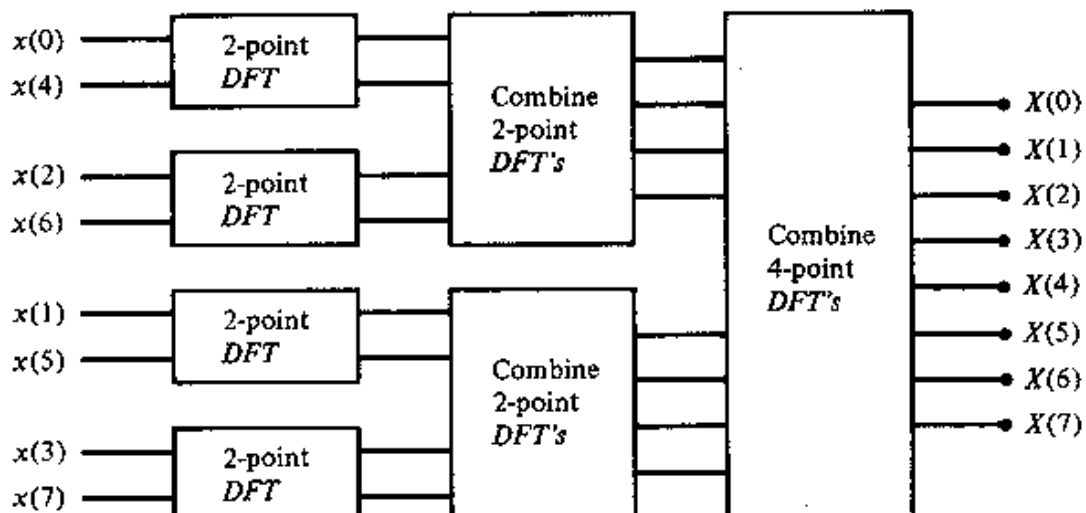
Dyskretna transformata Fouriera definiowana jest zależnością:

$$x(n) = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} X(k) W_N^{-nk}, \quad 0 \leq n \leq N-1$$

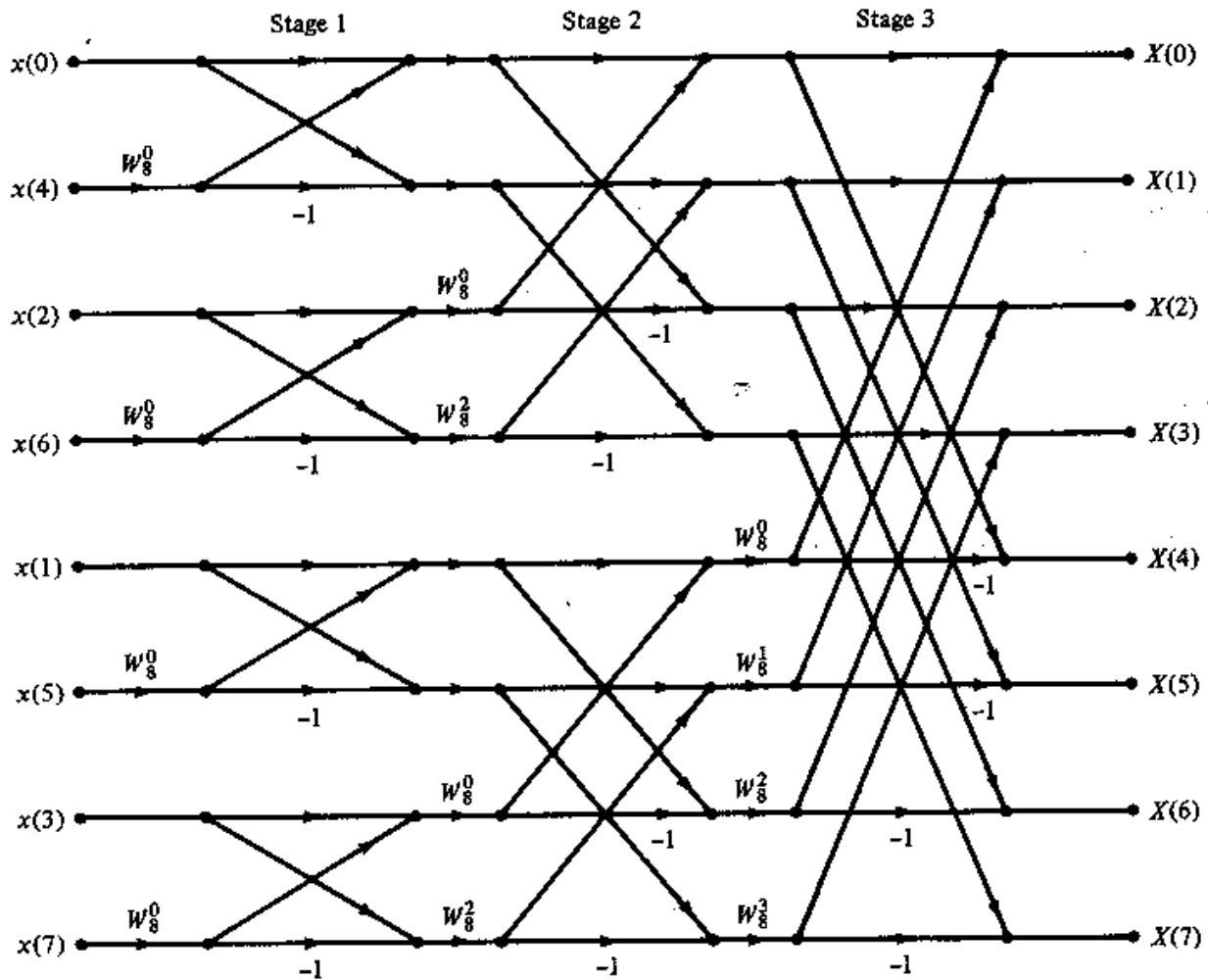
Wykorzystując własności funkcji sinus i cosinus możemy napisać:

$$\begin{aligned} X(k) &= \sum_{n=0}^{N-1} x(n) W_N^{kn}, \quad k = 0, 1, \dots, N-1 \\ &= \sum_{n \text{ even}} x(n) W_N^{kn} + \sum_{n \text{ odd}} x(n) W_N^{kn} \\ &= \sum_{m=0}^{(N/2)-1} x(2m) W_N^{2mk} + \sum_{m=0}^{(N/2)-1} x(2m+1) W_N^{k(2m+1)} \end{aligned}$$

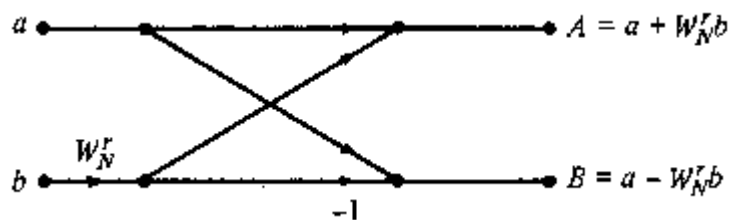
Rozdzieliwszy próbki na parzyste i nieparzyste możemy kontynuować proces rozdzielania aż dostaniemy zbiory po 2 próbki. Poniżej pokazana jest graficznie ośmiopunktowa transformata FFT DIT.

Dalej można to rozrysować za pomocą motylków:

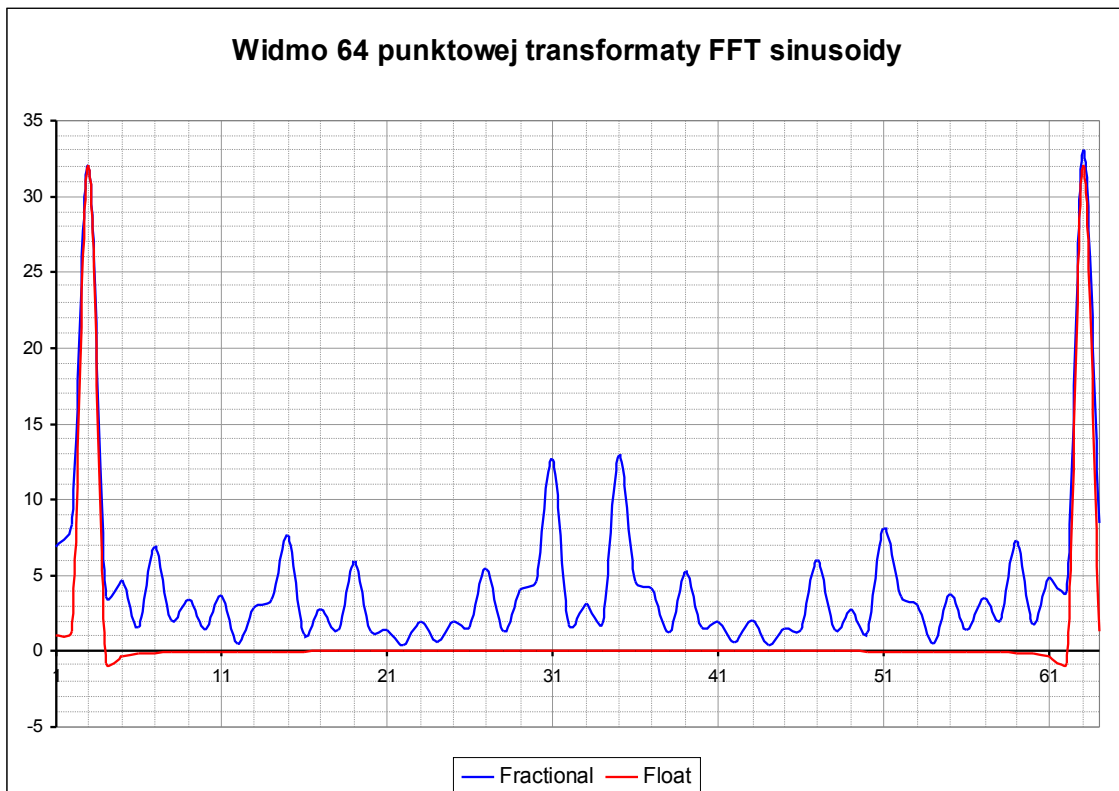
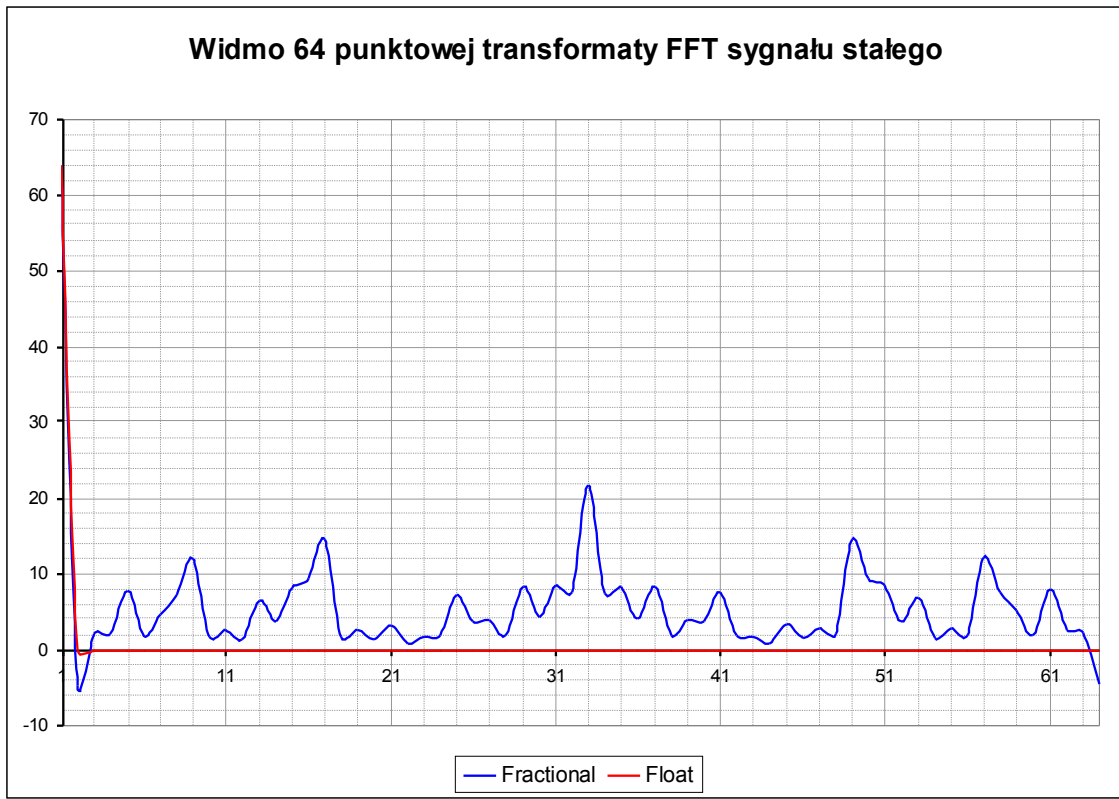
Dobrze widać iteracyjny charakter algorytmu. Poniżej znajduje się narysowany pojedynczy motylek dla FFT DIT.

Przy obliczeniach pojawia się problem ograniczonej długości słowa binarnego i szybkiego przepelniania się rejestrów procesora. Rozwiązać go można na trzy sposoby. Pierwszy to zastosowanie liczb typu float. Mają one duży zakres zmienności i nie powodują przepelnień. Drugim sposobem jest zastosowanie skalowania zmiennych całkowitych. Przeprowadza się je po każdej operacji mogącej wygenerować przepelnienie lub tylko po jego wykryciu. Trzecim sposobem jest zastosowanie liczb stałoprzecinkowych typu fractional. Nie powodują one przepelnienia przy mnożeniu, jednak ciągle przepelnienie jest możliwe przy dodawaniu, więc ciągle trzeba stosować skalowanie. W programie zostało zastosowane najprostsze skalowanie, po każdej operacji.

3. Rezultaty

Poniżej znajdują się wyniki obliczeń wykonanych za pomocą obu programów. Obliczana była 64-punktowa FFT sygnału stałego oraz sinusoidy.

Oczywiście, wynik typu fractional został przeskalowany tak, aby możliwe było porównanie wyników obliczeń.

Jak widać, wyniki dla liczb typu fractional są obarczone błędami. Wynikają one z zaokrążeń przy mnożeniu a także skalowania. Aby optymalnie wykorzystać zakres dynamiki liczb typu fractional należałoby zrobić bardziej optymalne skalowanie.

Jakkolwiek wyniki dla liczb typu float cechują się znacznie większym stosunkiem sygnału do szumu, to jednak obliczenia na nich trwają nieco dłużej. Musimy zatem wybrać odpowiedni kompromis pomiędzy dokładnością a szybkością obliczeń.

4. Bibliografia

1. Dokumentacja rodziny procesorów ADSP-2100
2. Dokumentacja procesora ADSP-21161N
3. www.cmlab.csie.ntu.edu.tw/cml/dsp/training/coding/transform/fft.html – opis algorytmu Radix-2 FFT

5. Kody źródłowe

Poniżej znajduje się kod źródłowy FFT DIT dla liczb typu fractional.

```
/*
   Algorytm radix-2 FFT przystosowany dla roznej dlugosci transformaty.

   Obliczenia staloprzecinkowe (fractional).

   Do rewersji binarnej (mod_value):
   0x00400000 <-> 0x00000200 - 1024 punkty
   0x10000000 <-> 0x00000008 - 16 punktow
   0x04000000 <-> 0x00000020 - 64 punkty
*/

#include "def21161.h"
#include "asm_sprt.h"

#define N 64 //dlugosc FFT
#define N_div_2 32 //((dlugosc FFT)/2)
#define log2N 6 //log2(dlugosc FFT)
#define nover2 32 //((dlugosc FFT)/2)
#define nover4 16 //((dlugosc FFT)/4)
#define Ntimes2 128 //((dlugosc FFT)*2)
#define mod_value H#04000000//((dlugosc FFT)/2 przedstawiona w rewersji binarnej

// Deklaracje zmiennych globalnych
.GLOBAL inplacereal;
.GLOBAL inplacemag;
.GLOBAL inputreal;
.GLOBAL inputimag;
.GLOBAL groups;
.GLOBAL bflys_per_group;
.GLOBAL node_space;
.GLOBAL blk_exponent;

.GLOBAL twid_real;
.GLOBAL twid_imag;

//Deklaracje procedur wystepujacych w programie
```

```

.GLOBAL _main;
.GLOBAL _scramble;
.GLOBAL _fft_strt;

/*
Niezbudne do uruchomienia programu na płytce testowej

.EXTERN          RX_left_flag;

.EXTERN          Left_Channel_In0;
.EXTERN          Right_Channel_In0;
.EXTERN          Left_Channel_In1;
.EXTERN          Right_Channel_In1;

.EXTERN          Left_Channel_Out0;
.EXTERN          Right_Channel_Out0;

.EXTERN          Left_Channel_Out1;
.EXTERN          Right_Channel_Out1;
.EXTERN          Left_Channel_Out2;
.EXTERN          Right_Channel_Out2;

.EXTERN          Left_Channel_AD1852;
.EXTERN          Right_Channel_AD1852;
*/

.SECTION/DM seg_dmda;                //Segment pamieci danych

.VAR inplacereal [N];
.VAR inplacemag [N];
.VAR padding[4] = 0,0,0,0;
.VAR inputreal [N];
.VAR inputimag [N];
.VAR groups = N_div_2;
.VAR bflys_per_group = 2;
.VAR node_space = 2;
.VAR blk_exponent = 0;

.SECTION/PM seg_pmda;                //Segment pamieci programu (dane)

.VAR twid_real [N_div_2] = "twid_real.dat";           //deklaracja tablic wspolczynnikow zespolonych
.VAR twid_imag [N_div_2] = "twid_imag.dat";           //inicjalizowanych z plikow .dat

.SECTION/PM seg_pmco;                //Segment pamieci programu (kod)

_main:                                //Glowna procedura programu

    CALL _scramble;
    CALL _fft_strt;
    RTS;                                //Powrot z procedury main

._main.END:

_scramble:                            //Procedura zapisujaca probki wejsciowe w odwroconym
porzadku (rewersja binarna)
    I1=inputreal;                        //I4 <- adres bufora z probkami wejsciowymi w normalnej
kolejnosci
    I0=inplacereal;                       //I0 <- adres bufora z probkami zapisanymi w odwroconej kolejnosc
BITREV(I0,0);                             //Zapisanie w I0 adresu w rewersji binarnej
    M1=1;                                  //M1 <- modyfikator adresu
    M0=mod_value;                          //M0 <- modyfikator zapisany w rewersji binarnej
    L1=0;                                  //L1 i L0 ustawione na 0 -> bufory kolowe wylaczone

```

```

L0=0;
LCNTR = N; //tyle iteracji petli, ile mamy probek
BIT SET MODE1 BR0; //Wlaczanie dla I0 w DAG1 trybu adresowania z rewersja binarna
DO brev UNTIL LCE;
R1=DM(I1,M1); //Odczyt probek wejsciowych po kolei

brev:
DM(I0,M0)=R1; //Zapis danych w odwroconej kolejnosci
BIT CLR MODE1 BR0; //Wylaczenie dla I0 w DAG1 trybu adresowania z rewersja binarna
RTS; //Powrot z procedury

._scramble.END:

_fft_strt:
M0=0;
M1=1;
L1=0;
L2=0;
L3=0;
B8=twid_real; //Wpisanie do rejestrów bazowych B8 i B9 adresów tablic
B9=twid_imag; //ze współczynnikami zespolonymi
L8=N_div_2; //Inicjalizacja buforów kołowych o długości N/2
L9=N_div_2;
L10=0;
BIT SET MODE1 CBUFEN; //Umożliwienie korzystania z buforów kołowych
R3=-2;
//{{————— ETAP 1 —————}}
I0=inplacereal; //Umieszczenie w rejestrach indeksowych I0-I3 adresów
I1=inplacereal + 1; //bazowych buforów dla części rzeczywistej i urojonej
I2=inplaceimag; //transformaty FFT.
I3=inplaceimag + 1;
I8=twid_real;
M8=0;
M2=2;
LCNTR=nover2; //inicjalizacja N/2 obiegów petli
R0=DM(I0,M0);
R8=DM(I1,M0);
R9=DM(I3,M0), R2=PM(I8,M8);
DO group_lp UNTIL LCE;
MRF=R8*R2(SSFR); //mnożenie dwóch liczb typu fractional z zaokrągleniem w MAC
R8=MR1F;
R7=R0+R8, R1=DM(I2,M0);
R7=ASHIFT R7 BY -1; //skalowanie (dzielenie przez 2) celem uniknięcia przepelnienia
DM(I0,M2)=R7;
R7=R0-R8;
R7=ASHIFT R7 BY -1;
DM(I1,M2)=R7;
MRF=R1*R2(SSFR);
R1=MR1F;
R7=R1+R9;
R7=ASHIFT R7 BY -1;
DM(I2,M2)=R7;
R7=R1-R9, R0=DM(I0,M0);
R7=ASHIFT R7 BY -1;
DM(I3,M2)=R7;
R8=DM(I1,M0);

group_lp:
R9=DM(I3,M0);
LCNTR=log2N - 2; //inicjalizacja log2N-2 obiegów petli
//{{————— ETAPY OD 2 DO N-1 —————}}
DO stage_loop UNTIL LCE;
I0=inplacereal; //Umieszczenie w rejestrach I0 i I2 adresów

```

```

I2=inplaceimag; //bazowych buforow czesci rzeczywistej i urojonej FFT
R2=DM(groups); //R2 <- liczba grup (liczba grup = N / (ETAP*2) )
R2=ASHIFT R2 BY -1; //liczba grup = liczba grup /2
DM(groups)=R2;
LCNTR=R2; //inicjalizacja groups obiegow petli
M8=R2; //M8 <- modyfikator adresow dla
wspolczynnikow zespolonych
M2=DM(node_space); //M2 <- modyfikator "szerokosci skrzydelek" motylka
I1=I0; //I1 <- I0 + szerokosc skrzydelek motylka
MODIFY(I1,M2); //I1 <- I0 + szerokosc skrzydelek motylka
I3=I2; //I3 <- I2 + szerokosc skrzydelek motylka
MODIFY(I3,M2); //I3 <- I2 + szerokosc skrzydelek motylka
DO group_loop UNTIL LCE;
I8=twid_real; //I8 <- cos(2kpi/N)
I9=twid_imag; //I9 <- -sin(2kpi/N)
LCNTR=DM(bflys_per_group); //inicjalizacja liczba_motylkow obiegow petli
R12=PM(I8,M8),R4=DM(I1,M0); //R12=cos(2kpi/N),R4=x1
R13=PM(I9,M8),R5=DM(I3,M0); //R13=-sin(2kpi/N),R5=y1
DO bfly_loop UNTIL LCE;
MRF=R4*R13(SSFR),R0=DM(I0,M0); //MRF=x1*(-sin(2kpi/N)),R0=x0
MRF=MRF+R5*R12(SSFR),R1=DM(I2,M0); //MRF=(y1*(cos(2kpi/N))+x1*(-sin(2kpi/N))),R1=y0
R9=MR1F; //R9=y1*(cos(2kpi/N))+x1*(-
sin(2kpi/N))
MRF=R4*R12(SSFR); //MRF=x1*(cos(2kpi/N))
MRF=MRF-R5*R13(SSFR); //MRF=x1*(cos(2kpi/N))-y1*(-sin(2kpi/N))
R8=MR1F; //R8=x1*(cos(2kpi/N))-y1*(-
sin(2kpi/N))
R7=R1-R9; //R7=y0-[y1*(cos(2kpi/N))+x1*(-
sin(2kpi/N))]
R7=ASHIFT R7 BY -1; //skalowanie (dzielenie przez 2)
DM(I3,M1)=R7; //zapis wyniku do bufora
R7=R0-R8,R5=DM(I3,M0),R13=PM(I9,M8);//R7=x0-[x1*(cos(2kpi/N))-y1*(-sin(2kpi/N))],
R5=nastepny(y1),R13=nastepny(-sin(2kpi/N))
R7=ASHIFT R7 BY -1;
DM(I1,M1)=R7;
R7=R0+R8,R4=DM(I1,M0),R12=PM(I8,M8);//R7=x0+[x1*(cos(2kpi/N))-y1*(-sin(2kpi/N))],
R4=nastepny(x1),R12=nastepny(cos(2kpi/N))
R7=ASHIFT R7 BY -1;
DM(I0,M1)=R7;
R7=R1+R9; //{R7=y0+[y1*(cos(2kpi/N))+x1*(-
sin(2kpi/N))]}
R7=ASHIFT R7 BY -1;
bfly_loop:
DM(I2,M1)=R7;
MODIFY(I0,M2); //modyfikacja I0,I1,I2,I3 o szerokosc
motylka
MODIFY(I1,M2);
MODIFY(I2,M2);
group_loop:
MODIFY(I3,M2);
R2=DM(node_space);
R2=ASHIFT R2 BY 1;
DM(node_space)=R2; //node_space=node_space*2 (zwiekszenie
szerokosci motylka)
R2=DM(bflys_per_group);
R2=ASHIFT R2 BY 1;
stage_loop:
DM(bflys_per_group)=R2; //bflys_per_group=bflys_per_group*2 (zwiekszenie ilosci
motylkow w grupie)
//{----- OSTATNI ETAP -----}
I0=inplacereal;
I1=inplacereal+nover2;
I2=inplaceimag;

```



```

I3=inplaceimag+nover2;
LCNTR=N_div_2;
M2=DM(node_space);
M8=1;
I8=twid_real;
I9=twid_imag;
R12=PM(I8,M8),R4=DM(I1,M0);
R13=PM(I9,M8),R5=DM(I3,M0);
DO bfly_lp UNTIL LCE;
MRF=R4*R13(SSFR),R0=DM(I0,M0);
MRF=MRF+R5*R12(SSFR),R1=DM(I2,M0);
R9=MR1F;
MRF=R4*R12(SSFR);
MRF=MRF-R5*R13(SSFR);
R8=MR1F;
R7=R1-R9;
R7=ASHIFT R7 BY -1;
DM(I3,M1)=R7;
R7=R0-R8,R5=DM(I3,M0),R13=PM(I9,M8);
R7=ASHIFT R7 BY -1;
DM(I1,M1)=R7;
R7=R0+R8,R4=DM(I1,M0),R12=PM(I8,M8);
R7=ASHIFT R7 BY -1;
DM(I0,M1)=R7;
R7=R1+R9;
R7=ASHIFT R7 BY -1;
bfly_lp:
DM(I2,M1)=R7;
RTS;

._fft_strt.END:

```

Poniżej znajduje się kod źródłowy FFT DIT dla liczb typu float.

```

/*
    Algorytm radix-2 FFT przystosowany dla roznej dlugosci transformaty.

    Obliczenia zmiennoprzecinkowe (32bit float).

    Do rewersji binarnej (mod_value):
    0x00400000 <-> 0x00000200 - 1024 punkty
    0x10000000 <-> 0x00000008 - 16 punktow
    0x04000000 <-> 0x00000020 - 64 punkty

*/

#include "def21161.h"
#include "asm_sprt.h"

#define N 64 //dlugosc FFT
#define N_div_2 32 //(dlugosc FFT)/2
#define log2N 6 //log2(dlugosc FFT)
#define nover2 32 //(dlugosc FFT)/2
#define nover4 16 //(dlugosc FFT)/4
#define Ntimes2 128 //(dlugosc FFT)*2
#define mod_value H#04000000 //(dlugosc FFT)/2 przedstawiona w rewersji binarnej

// Deklaracje zmiennych globalnych
.Global inplacereal;
.Global inplaceimag;

```



```

CALL _scramble;
CALL _fft_strt;
RTS;
//Powrot z
procedury main

._main.END:

_scramble:
porzadku (rewersja binarna)
    I1=inputreal;
kolejnosci
    I0=inplacereal;
    BITREV(I0,0);
    M1=1;
    M0=mod_value;
    L1=0;
    L0=0;
    LCNTR = N;
    BIT SET MODE1 BR0;
    DO brev UNTIL LCE;
    F1=DM(I1,M1);
brev:
    DM(I0,M0)=F1;
    BIT CLR MODE1 BR0;
    RTS;
    //Procedura zapisujaca probki wejsciowe w odwroconym
    //I4 <- adres bufora z probkami wejsciowymi w normalnej
    //I0 <- adres bufora z probkami zapisanymi w odwroconej kolejnosci
    //Zapisanie w I0 adresu w rewersji binarnej
    //M1 <- modyfikator adresu
    //M0 <- modyfikator zapisany w rewersji binarnej
    //L1 i L0 ustawione na 0 -> bufory kolowe wylaczone
    //tyle iteracji petli, ile mamy probek
    //Wlaczanie dla I0 w DAG1 trybu adresowania z rewersja binarna
    //Odczyt probek wejsciowych po kolei
    //Zapis danych w odwroconej kolejnosci
    //Wylaczenie dla I0 w DAG1 trybu adresowania z rewersja binarna
    //Powrot z procedury

._scramble.END:

_fft_strt:
    M0=0;
    M1=1;
    L1=0;
    L2=0;
    L3=0;
    B8=twid_real;
    B9=twid_imag;
    L8=N_div_2;
    L9=N_div_2;
    L10=0;
    BIT SET MODE1 CBUFEN;
    F3=-2.0;
    //{————— ETAP 1 —————}
    I0=inplacereal;
    I1=inplacereal + 1;
    I2=inplaceimag;
    I3=inplaceimag + 1;
    M8=0;
    M2=2;
    LCNTR=nover2;
    F0=DM(I0,M0);
    F8=DM(I1,M0);
    F9=DM(I3,M0);
    DO group_lp UNTIL LCE;
    F7=F0+F8, F1=DM(I2,M0);
    DM(I0,M2)=F7;
    F7=F0-F8;;
    DM(I1,M2)=F7;
    F7=F1+F9;
    DM(I2,M2)=F7;
    //Wpisanie do rejestrów bazowych B8 i B9 adresów tablic
    //ze współczynnikami zespolonymi
    //Inicjalizacja buforów kołowych o długości N/2
    //Umożliwienie korzystania z buforów kołowych
    //Umieszczenie w rejestrach indeksowych I0-I3 adresów
    //bazowych buforów dla części rzeczywistej i urojonej
    //transformaty FFT.
    //inicjalizacja N/2 obiegów petli

```

```

F7=F1-F9, F0=DM(I0,M0);
DM(I3,M2)=F7;
F8=DM(I1,M0);
group_lp:
F9=DM(I3,M0);
LCNTR=log2N - 2; //inicjalizacja log2N-2 obiegow petli
//{-----ETAPY OD 2 DO N-1-----}
DO stage_loop UNTIL LCE;
I0=inplacereal; //Umieszczenie w rejestrach I0 i I2 adresow
I2=inplaceimag; //bazowych buforow czesci rzeczywistej i urojonej FFT
R2=DM(groups); //R2 <- liczba grup (liczba grup = N / (ETAP*2) )
R2=ASHIFT R2 BY -1; //liczba grup = liczba grup /2
DM(groups)=R2; //inicjalizacja groups obiegow petli
LCNTR=R2; //M8 <- modyfikator adresow dla
M8=R2; //M8 <- modyfikator adresow dla
wspolczynnikiow zespolonych
M2=DM(node_space); //M2 <- modyfikator "szerokosci skrzydelek" motylka
I1=I0; //I1 <- I0 + szerokosc skrzydelek motylka
MODIFY(I1,M2); //I1 <- I0 + szerokosc skrzydelek motylka
I3=I2; //I3 <- I2 + szerokosc skrzydelek motylka
MODIFY(I3,M2); //I3 <- I2 + szerokosc skrzydelek motylka
DO group_loop UNTIL LCE;
I8=twid_real; //I8 <- cos(2kpi/N)
I9=twid_imag; //I9 <- -sin(2kpi/N)
LCNTR=DM(bflys_per_group); //inicjalizacja liczba_motylkow obiegow petli
F12=PM(I8,M8),F4=DM(I1,M0); //F12=cos(2kpi/N),F4=x1
F13=PM(I9,M8),F5=DM(I3,M0); //F13=-sin(2kpi/N),F5=y1
DO bfly_loop UNTIL LCE;
F10=F4*F13,F0=DM(I0,M0);
F6=F5*F12,F1=DM(I2,M0);
F9=F10+F6;
F10=F4*F12;
F6=F5*F13;
F8=F10-F6;
F7=F1-F9;
DM(I3,M1)=F7;
F7=F0-F8,F5=DM(I3,M0),F13=PM(I9,M8);
DM(I1,M1)=F7;
F7=F0+F8,F4=DM(I1,M0),F12=PM(I8,M8);
DM(I0,M1)=F7;
F7=F1+F9;
bfly_loop:
DM(I2,M1)=F7;
MODIFY(I0,M2); //modyfikacja I0,I1,I2,I3 o szerokosc
motylka
MODIFY(I1,M2);
MODIFY(I2,M2);
group_loop:
MODIFY(I3,M2);
R2=DM(node_space);
R2=ASHIFT R2 BY 1;
DM(node_space)=R2; //node_space=node_space*2 (zwiekszenie
szerokosci motylka)
R2=DM(bflys_per_group);
R2=ASHIFT R2 BY 1;
stage_loop:
DM(bflys_per_group)=R2; //bflys_per_group=bflys_per_group*2 (zwiekszenie ilosci
motylkow w grupie)
//{----- OSTATNI ETAP -----}
I0=inplacereal;
I1=inplacereal+nover2;
I2=inplaceimag;
I3=inplaceimag+nover2;

```

```

LCNTR=nover2;
M2=DM(node_space);
M8=1;
I8=twid_real;
I9=twid_imag;
F12=PM(I8,M8),F4=DM(I1,M0);
F13=PM(I9,M8),F5=DM(I3,M0);
DO bfly_lp UNTIL LCE;
F10=F4*F13,F0=DM(I0,M0);
F6=F5*F12,F1=DM(I2,M0);
F9=F10+F6;
F10=F4*F12;
F6=F5*F13;
F8=F10-F6;
F7=F1-F9;
DM(I3,M1)=F7;
F7=F0-F8,F5=DM(I3,M0),F13=PM(I9,M8);
DM(I1,M1)=F7;
F7=F0+F8,F4=DM(I1,M0),F12=PM(I8,M8);
DM(I0,M1)=F7;
F7=F1+F9;
bfly_lp:
    DM(I2,M1)=F7;
    RTS;
._fft_strt.END:

```